

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiného v právní věci žalobce: **H. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2025, č. j. 62 Az 44/2025 - 18,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2025, č. j. 62 Az 44/2025 - 18, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 10. 2025, č. j. OAM-895/BA-BA03-VL14-PŘZ-2025, rozhodl o žádosti žalobce ze dne 6. 10. 2025 o propuštění ze zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e), odst. 10 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) tak, že žalobce je i nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Dle § 46a odst. 5 zákona o azylu žalovaný stanovil dobu trvání zajištění žalobce do 24. 11. 2025.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, které Krajský soud v Ostravě výše uvedeným rozsudkem vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil.

[3] Krajský soud vyšel z toho, že v řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince není správní soud vázán žalobními námitkami, neboť s ohledem na povahu institutu zajištění je povinen přihlížet i k případným nezákonnostem, které vyjdou najevo z úřední povinnosti.

V tomto ohledu odkázal na judikaturu Soudního dvora Evropské unie a navazující rozhodovací praxi správních soudů.

[4] Při posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného se krajský soud nejprve zabýval otázkou dodržení zákonné lhůty pro rozhodnutí o žádosti žalobce o propuštění ze zajištění. Vycházel přitom z judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž je třeba o žádosti podle § 46a odst. 10 zákona o azylu rozhodnout a rozhodnutí doručit ve lhůtě pěti dnů od jejího podání podle § 46a odst. 4 téhož zákona. Jelikož ze správního spisu nebylo možné zjistit, kdy byla žádost žalobce žalovanému doručena, vyšel krajský soud z předpokladu, že k jejímu doručení došlo v den, kdy byla žádost datována. Za tohoto skutkového základu dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl o žádosti žalobce opožděně, a jeho rozhodnutí je proto nezákonné.

[5] Krajský soud se dále zabýval otázkou, zda žalovaný dostál své povinnosti průběžně posuzovat trvání důvodů zajištění po celou dobu jeho trvání. Uvedl, že z odůvodnění jeho rozhodnutí nevyplývá, z jakých konkrétních skutkových okolností žalovaný dovozoval, že důvody zajištění žalobce ke dni vydání rozhodnutí nadále trvají. Žalovaný se podle krajského soudu omezil na obecné konstatování, že žalobce neuvedl nové skutečnosti, a na odkaz na předchozí rozhodnutí o zajištění, aniž by provedl individualizované hodnocení relevantních okolností. Takto pojaté odůvodnění krajský soud shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Krajský soud rovněž připomněl, že rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu představuje závažný zásah do osobní svobody, a proto musí být odůvodněno konkrétními a přezkoumatelnými úvahami, přičemž zajištění má trvat pouze po nezbytně nutnou dobu.

[6] Z uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost a nezákonnost. S ohledem na povahu rozhodnutí o zajištění cizince současně nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění nelze v řízení před správním orgánem pokračovat.

[7] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem a pro vady soudního řízení, jež mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

[8] Stěžovatel především nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle něhož nebylo ze správního spisu zjistitelné datum doručení žádosti žalobce o propuštění ze zajištění. Součástí spisu byla totiž fotokopie poštovní obálky, z níž vyplývá, že žalobce podal svou žádost k poštovní přepravě dne 3. 10. 2025 a dne 6. 10. 2025 byla doručena stěžovateli. Tato skutečnost je podle stěžovatele potvrzena rovněž záznamy v elektronické evidenci azylových řízení (AZYL III). Žádost tedy nebyla žalovanému doručena dne 30. 9. 2025, jak dovodil krajský soud, nýbrž až dne 6. 10. 2025. Stěžovatel tak o žádosti rozhodl v zákonné lhůtě pěti pracovních dnů, neboť rozhodnutí bylo vydáno dne 9. 10. 2025 a žalobci předáno dne 10. 10. 2025. Závěr krajského soudu o opožděném vydání rozhodnutí, rezultující v jeho nezákonnost, proto neobstojí. Současně stěžovatel namítá, že pokud měl soud o úplnosti spisu pochybnosti, měl je odstranit procesními prostředky, nikoli bez dalšího přičíst případné nejasnosti k tíži správního orgánu.

pokračování

[9] Dále stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zdůrazňuje, že tato vada nastává v situaci, kdy z odůvodnění nelze zjistit skutkové ani právní úvahy správního orgánu. Rozhodnutí stěžovatele takovou vadou netrpí, neboť z jeho odůvodnění je patrné, z jakého skutkového stavu bylo vycházeno, jak byla posouzena osobní, pobytová a procesní situace žalobce a z jakých konkrétních skutečností stěžovatel dovodil, že důvody zajištění nadále trvají, přičemž nelze uložit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Krajský soud hodnotil závěry stěžovatele zkratkovitě a vytrhl je z kontextu. Stěžovatel současně zdůrazňuje, že v rozhodnutí vyložil individuální důvody trvání zajištění, zejména s ohledem na předchozí pobyt žalobce bez oprávnění, nerespektování uloženého vyhoštění, jeho vedení v evidenci nežádoucích osob, načasování žádosti o mezinárodní ochranu i chování žalobce v průběhu zajištění. Tyto skutečnosti podle stěžovatele odůvodňují závěr o riziku maření řízení a neúčinnosti zvláštních opatření.

[10] Žalobce se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

[11] Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[12] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě *rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] Zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva či nerespektování ustálené a jasné judikatury může odůvodňovat i přijetí kasační stížnosti správního orgánu. Není přitom rozhodné, že by takové pochybení nemohlo zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele; opačný přístup by totiž neodpovídal zájmu na zajištění zákonného, spravedlivého a předvídatelného rozhodování soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, č. 1143/2007 Sb. NSS; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci je kasační stížnost přijatelná. Jak bude dále vysvětleno, krajský soud se v projednávané věci dopustil zásadního pochybení jak při posouzení včasnosti rozhodnutí stěžovatele, tak v otázce jeho přezkoumatelnosti.

[14] Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a z důvodů v ní uvedených dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Krajský soud v první řadě dospěl k závěru, že stěžovatel nedodržel zákonnou lhůtu pro rozhodnutí o žádosti žalobce o propuštění ze zajištění a rozhodnutí stěžovatele tak bylo vydáno po marném uplynutí zákonné lhůty stanovené v § 46a odst. 4 zákona o azylu. Tento závěr krajský soud založil na úvaze, že ze správního spisu nelze zjistit, kdy byla stěžovateli doručena žádost žalobce o přezkoumání důvodů zajištění, protože bylo nutno vycházet z data uvedeného na samotné žádosti, tj. z 30. 9. 2025. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[17] Nejvyšší správní soud po prostudování správního spisu dospěl k závěru, že skutkový základ, z něhož krajský soud vycházel, neodpovídá obsahu spisu. Ačkoli správní spis skutečně není veden způsobem, který by bylo možno označit za přehledný, a jednotlivé listiny nejsou v rozporu s požadavkem spisové služby číslovány, nelze přehlédnout, že bezprostředně před samotnou žádostí žalobce o přezkoumání důvodů zajištění se ve spise nachází barevná fotokopie poštovní obálky, v níž byla tato žádost stěžovateli zaslána. Z ní jednoznačně plyne, že zásilka byla podána k poštovní přepravě dne 3. 10. 2025 a stěžovateli doručena dne 6. 10. 2025. Tento údaj ostatně koresponduje i s datem převzetí žádosti, z něhož stěžovatel vycházel ve svém rozhodnutí.

[18] Za této situace nelze přisvědčit závěru krajského soudu, že by ze správního spisu nebylo možné zjistit den doručení žádosti žalobce. Krajský soud při svém hodnocení zjevně vyšel výlučně z data uvedeného na samotné žádosti, aniž by přihlédl k dalším listinám obsaženým ve spise, které tuto otázku objasňují. Takový postup neobstojí, neboť datum sepsání žádosti nelze bez dalšího ztotožňovat s datem jejího doručení správnímu orgánu.

[19] Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že datum zaevidování žádosti žalobce o nové posouzení plyne rovněž z elektronické evidence azylu (AZYL III), do níž má krajský soud přístup a z níž mohl tuto skutečnost bez obtíží ověřit, a to v sekci *zajištění*. Z této evidence přitom jednoznačně vyplývá, že předmětná žádost nebyla zaregistrována dne 30. 9. 2025, nýbrž až dne 6. 10. 2025. Pokud měl krajský soud v tomto ohledu pochybnosti, nic mu nebránilo stěžovatele k objasnění věci vyzvat a relevantní skutečnosti prověřit, namísto toho, aby bez dalšího uzavřel, že rozhodnutí stěžovatele je pro překročení lhůty k jeho vydání nezákonné. Ačkoli je krajský soud při rozhodování ve věcech zajištění limitován krátkou zákonnou lhůtou (§ 46a odst. 8 zákona o azylu), nelze přehlédnout, že i v jejím rámci měl možnost pokusit se o ověření sporné skutečnosti, například neformálním dotazem či telefonicky. Ze soudního spisu však nevyplývá, že by krajský soud jakoukoli takovou procesní aktivitu vyvinul.

[20] Vycházel-li tedy krajský soud z nesprávného skutkového předpokladu ohledně okamžiku doručení žádosti o přezkoumání důvodů zajištění, zatížil tím své rozhodnutí vadou, jež se promítla do jeho právního posouzení věci. Při zohlednění skutečnosti, že žádost byla stěžovateli doručena dne 6. 10. 2025, nelze dospět k závěru, že by napadené rozhodnutí ze dne 9. 10. 2025, doručené žalobci dne 10. 10. 2025, bylo vydáno po marném uplynutí zákonné lhůty pěti pracovních dnů. První z nosných důvodů, o něž krajský soud opřel zrušení napadeného rozhodnutí, proto neobstojí.

pokračování

[21] Nejvyšší správní soud se dále zabýval druhým důvodem, o který krajský soud opřel zrušení napadeného rozhodnutí, totiž závěrem o jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Ani tento závěr krajského soudu neobstojí.

[22] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit pouze tehdy, pokud z odůvodnění rozhodnutí nelze seznat, z jakého skutkového stavu správní orgán vycházel, jaké úvahy jej vedly k právnímu posouzení věci a proč považoval určité skutečnosti za rozhodné či naopak právně irelevantní. Nepřezkoumatelnost proto nelze zaměňovat s pouhou polemikou nad přesvědčivostí či správností odůvodnění správního rozhodnutí (srov. například rozsudky ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, a ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30).

[23] V projednávané věci krajský soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí zejména proto, že stěžovatel podle jeho názoru pouze odkázal na své původní rozhodnutí o zajištění a nevyložil, jaké konkrétní důvody ho vedly k závěru, že zajištění žalobce má nadále trvat. Tento závěr však neodpovídá obsahu správního rozhodnutí.

[24] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je totiž zřejmé, že se stěžovatel neomezil na prostý formální odkaz na předchozí rozhodnutí o zajištění, nýbrž podrobně se vypořádal jak s obsahem žádosti žalobce o propuštění, tak s otázkou, zda nastaly nové skutečnosti, které by mohly představovat změnu oproti stavu v době rozhodování o zajištění. Stěžovatel výslovně uvedl, že žalobce v žádosti neuvedl žádné nové relevantní okolnosti, a následně konkretizoval, proč žalobcem tvrzené možnosti ubytování, příslib řádného chování ani návrh na uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nemohou obstát.

[25] Rozhodnutí stěžovatele dále obsahuje individualizované hodnocení osobních poměrů žalobce (včetně namítaného zdravotního stavu) a jeho dosavadního chování, přičemž stěžovatel poukázal zejména na (i) dlouhodobý neoprávněný pobyt žalobce na území České republiky, (ii) nerespektování pravomocně uloženého trestu vyhoštění žalobcem, (iii) vedení žalobce v evidenci nežádoucích osob, (iv) skutečnost, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal až po svém zadržení za účelem vyhoštění, (v) opakované incidenty během zajištění, včetně agresivního a problematického chování. Z těchto konkrétně popsanych skutečností stěžovatel koherentně dovodil důvodnou obavu z maření řízení o mezinárodní ochraně a případného výkonu vyhoštění, a současně vysvětlil, proč zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu nepovažuje za dostatečné. Tyto úvahy jsou v rozhodnutí vyloženy souvisle, logicky a ve vazbě na individuální situaci žalobce. Stěžovatel výslovně shrnul, že žalobce má nulový respekt k dodržování právních předpisů a že obavy, že se bude žalobce vyhýbat součinnosti v řízení o udělení mezinárodní ochrany a případnému výkonu vyhoštění, jsou v jeho případě důvodné.

[26] Nejvyšší správní soud připomíná, že povinnost zkoumat trvání důvodů zajištění podle § 46a odst. 10 zákona o azylu neznamená povinnost správního orgánu vždy nově a od základu „rekonstruovat“ důvody, na nichž stojí rozhodnutí o zajištění, pokud se skutkový stav relevantně nezměnil. V takovém případě je přípustné, aby správní orgán na předchozí závěry navázal, ovšem za předpokladu, že je z rozhodnutí zřejmé, proč tyto

závěry považuje za nadále aktuální a své závěry řádně odůvodní. Tento požadavek byl v nyní posuzované věci splněn a doplněn o zhodnocení aktuálního chování žalobce v době zajištění [viz zejména bod (v) uvedený v předchozím odstavci].

[27] Krajský soud tak při hodnocení přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného přistoupil k jeho odůvodnění izolovaně a formalisticky, zejména z něj vytrhl jednotlivé pasáže a pominul jejich celkový kontext. Z odůvodnění správního rozhodnutí lze přitom bez obtíží zjistit, jaké skutkové okolnosti správní orgán považoval za relevantní, jak je hodnotil a na základě jakých úvah dospěl k závěru o důvodech pro další trvání zajištění žalobce.

[28] Lze proto uzavřít, že žalobou napadené správní rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a krajský soud pochybil, pokud je z tohoto důvodu zrušil.

[29] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude dle § 110 odst. 4 s. ř. s. krajský soud vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu, přičemž touto optikou vyhodnotí důvodnost žalobních námitek. V dalším řízení krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu